

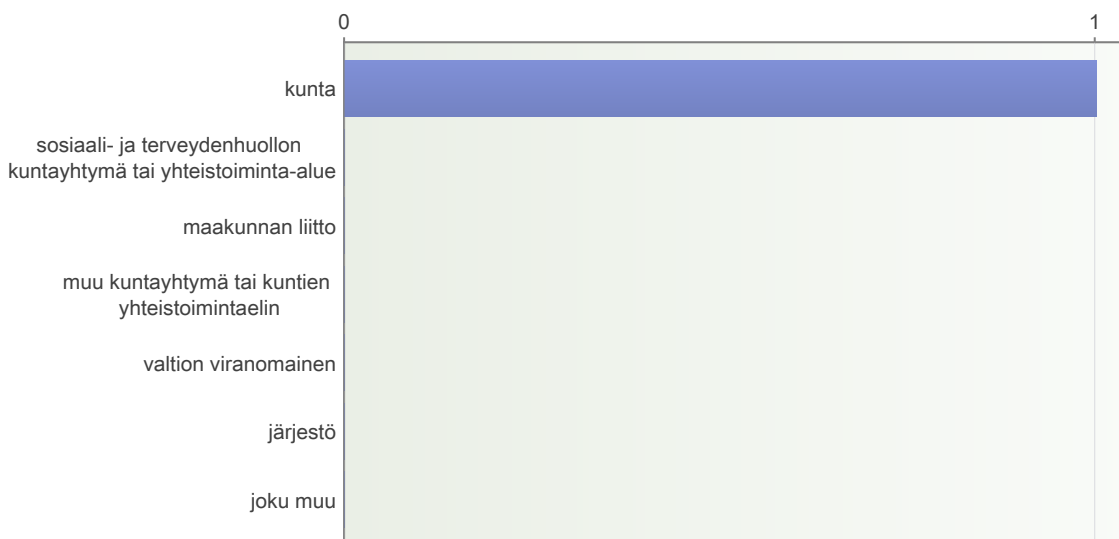
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Hankasalmen kunta	Matti Mäkinen	matti.makinen@hankasalmi.fi, 040 5052198	7.11.2016	Hankasalmen kunnanvaltuusto

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaisuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Periaatteessa järjestäjätahojen määrän vähentäminen antaa mahdollisuuksia lisätä yhdenvertaisuutta ja varmistaa palvelujen laatua, jolloin terveys- ja hyvinvointierot voisivat vähetä. Toisaalta, kuten esimerkiksi Kuntaliitto on lausunnossaan esille nostanut, malli käytännössä parantaa alueiden välistä yhdenvertaisuutta – eri väestöryhmien yhdenvertaisuutta malli voi sen sijaan jopa heikentää, ja siten jopa kasvattaa terveys- ja hyvinvointieroja.

Valinnanvapausmallin ja ennen kaikkea sen rahoitusmallin toteuttaminen on keskeisessä roolissa siinä, että nyt lausunnolla oleva esitys ei johtaisi jopa tavoitteittensa vastaiseen kehitykseen. Nyt lausunnon useisiin kysymyksiin on lähes mahdoton vastata kunnolla, koska valinnanvapausmallista on saatavilla vain alustavia virkamiesvalmistelun kautta luotuja kuvauksia.

Erityistason ja perustason integraation ja toisaalta terveydenhuollon ja sosiaalihuollon aidon integraation pitäisi toteutua, jotta esitys johtaisi tavoitteisiinsa ja tämä integraatio pitää varmistaa säädöksillä.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Vastaajien määrä: 1

- Perus- ja erityistason integraatio voi toteutuessaan tuoda merkittäviä säästöjä, mutta huolestuttavaa tässä uudistuksessa on nyt se, että tuon integraation toteuttaminen uhkaa jäädä hyvin vähälle huomiolle, kun ollaan luomassa monimutkaisia hallinnollisia rakenteita ja tämän hetkinen kuva syntyvästä monituottajamallista on vähintään sekava.

Maakuntien ja kuntien yhteinen tukipalvelujen tuotanto tulee mahdollistaa lainsäädännöllä, koska esimerkiksi pienissä kunnissa tai pienen väestöpohjan alueille ei tarvita maakunnalla ja kunnalla kaikkia tukipalveluja omana tuotantona, vaan ne voidaan tuottaa yhdessä. Myös kaupungeissa tämä saattaa olla tietyissä tapauksissa järkevää.

Uudistuksen tavoiteasettelu on niin yleisluontoista, ettei voi oikeasti edes arvioida, onko sen kautta mahdollisuuksia missään tapauksessa saavuttaa 3 miljardin tavoitetta.

Uuden kuntamallin talouden kestävyyttä ei oikeasti uudistuksen kohdalla ole arvioitu ja siihen sisältyy suuria huolestuttavia riskejä. Kuntien todennäköinen kasvava velkaantuminen suhteessa heikentyneeseen taseeseen voi johtaa julkisen talouden kannalta suuriin haasteisiin esimerkiksi opetus- ja päivähoidopalveluiden turvaamisen kohdalla ja samalla uhata haluttua julkisen talouden säästötavoitetta.

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

- Demokratian voi nähdä toteutuvan valtiollisella tasolla ja jossain määrin maakunnallisella tasolla. Itsestään selvää kuitenkin on, että paikallisella/alueellisella tasolla kansalaisdemokratia heikkenee selkeästi. Uuden kuntalain kansanvaltaisuutta korostavia linjauksia voidaankin pitää melko huvittavina, kun tuon uuden kuntalain voimaantullessa sen säätänyt eduskunta on heikentämässä lähidemokratiaa koskien keskeisiä terveys- ja hyvinvointipalveluja.

Itsestään selvää tässä esitettyssä mallissa on nimittäin se, että maakunnat ovat vahvassa valtion (ministeriöiden ohjauksessa) ja niiden itsehallinto on hyvin rajattua – verrattuna esimerkiksi kuntiin.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

Vastaajien määrä: 1

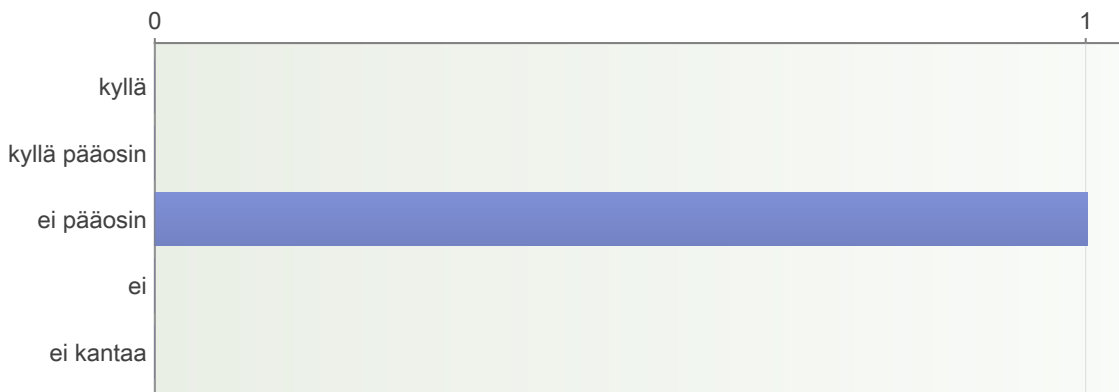

Avoimet vastaukset: kyllä

- Hallinnon ja johtamisen suhteen lakiesitys pohjautuu pitkälti kuntalain mukaiseen malliin ja on sikäli testattu ja toimiva malli. Palveluiden tuottamisen ja järjestämisen erottaminen johtaa kuitenkin suuriin haasteisiin maakuntakonsernin johtamisessa ja noita haasteita on edelleen mahdoton täysin arvioida edes, koska valinnanvapautta koskeva lainsäädäntö ei ole mukana tässä lausuntopaketissa, eikä sen lopullisesta sisällöstä ole näin ollen tietoa. Kuntien ja maakuntien yhteistyömahdollisuus tulee laissa turvata. Esimerkiksi Kuntaliiton lausunnossa on jo nostettu hyvänä pienenä esimerkkinä esiin koulukuraattori/psykologipalvelut, jotka useissa kunnissa onkin nyt integroitu osaksi kuntien opetustoimea.

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Tässä kohdassa vastauksemme on hyvin yhteneväinen esimerkiksi Jyväskylän kaupungin lausunnon kanssa. Maakunnan tehtäviä määriteltäessä toimivallan ja vastuunjako sen ja kuntien kesken tulee olla yksiselitteinen. Erityislainsäädännön tarkempi tehtävien määrittely puuttuu ja sen vuoksi tehtäviensiirron tarkoituksenmukaisuuden arviointi on vaikeaa – jopa osin mahdotonta. Olennaista on kuitenkin se, että järjestämisvastuun ja resurssien on kuuluttava samalle hallinnon tasolle/toimijalle. Esityksessä mm. työllisyyden hoito poikkeaa tästä. Työttömät ovat kunnissa, kuten myös iso osa työllisyyden hoidon kustannuksista, mutta toimivalta esitetään annettavaksi maakunnille. Esimerkiksi työmarkkinatuen kuntaosuus on jäämässä edellä mainituista kustannuksista kunnille. Tämä ei ole johdonmukaista ja vaikeuttaa tehokkaan työllisyyspolitiikan toteuttamista. Pelastustoimen ja ensihoidon järjestämisvastuun tulisi myös kuulua samalle toimijalle. Pelastustoimen toimiminen jatkossakin osana kiireellisen ensihoidon palveluketjua edellyttää, että pelastustoimi ja ensihoito organisoidaan maakunnissa samaan oikeushenkilöön. Keski-Suomen keskussairaala tulee olemaan laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksikkö, mikä luo Keski-Suomen maakunnalle valmiudet tehokkaasti ja saumattomasti järjestettyyn ensihoitoon yhdessä pelastustoimen kanssa. Näin ollen pelastustoimen järjestäminen 18 maakunnallisen pelastuslaitoksen kautta on parempi ratkaisu, kuin pelastustoimen järjestäminen 5 maakunnan tehtävänä.

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

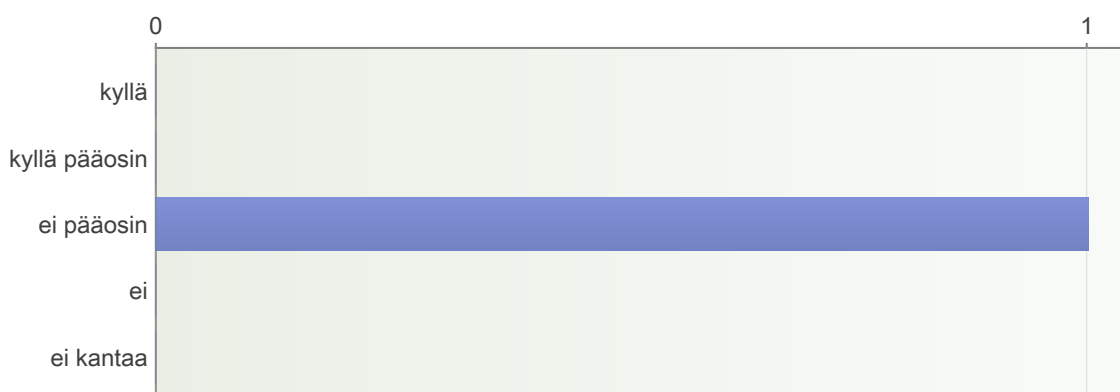

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Kuntalaisen kannalta päätöksenteko siirtyy käytännössä kauemmaksi ja palvelujen järjestämisen malli on varmasti hyvin sekava kuntalaiselle. Tulee vaatimaan varmasti erittäin vahvaa aktiivisuutta asukkaalta, jos hän pyrkii vaikuttamaan maakunnallisesti järjestettyihin ja lukuisten eri tuottajatahojen tuottamiin palveluihin. Teoriassahan osallistumisoikeudet ovat laissa määritelty, kuten nykyisin kuntalaissa. Mutta vaikuttaminen käytännössä on hyvin paljon kankeampaa ja vaikeampaa jatkossa kuin nyt.

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

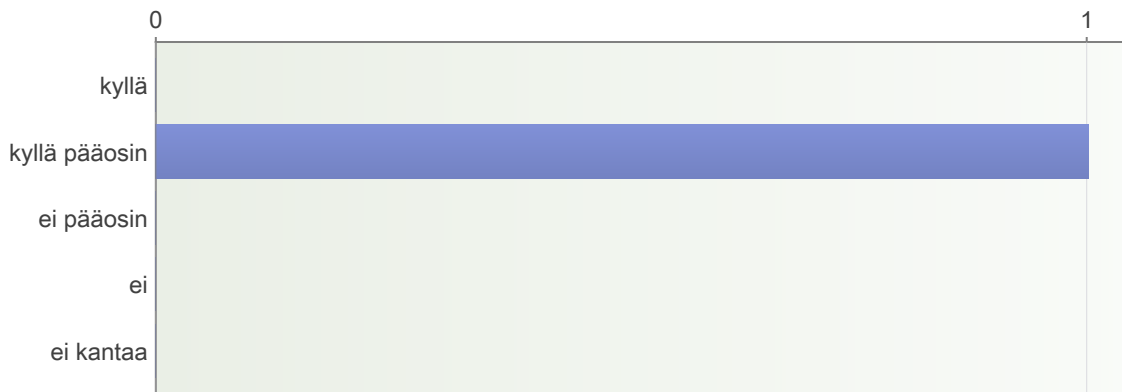
Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Tilaajan ja tuottajan erottaminen aiheuttaa todennäköisesti epäselvyyttä johtamis- ja vastuusuhteissa. Toisaalta laki ei varmastikaan ole tältä osin edes valmis. Miten esimerkiksi toimitaan valmiusajan tilanteissa, kriisitilanteissa, miten maakunnan palvelulaitos, kunnat, mahdollisesti 5 maakunnan alueella toimiva pelastustoimi silloin saavat tilanteen hallintaan – siihen ei vielä taida olla ratkaisua kenelläkään. Joka tapauksessa vaikuttaisi loogiselta, että maakunnalla ja maakuntavaltuustolla tulee olla nyt esitettyä vahvempi

järjestäjän rooli.

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Tähän kohtaan Hankasalmen kunnalla ei ole erityistä kommentoitavaa. Esiteitty malli on sinällään selkeä – ja jos lähtökohdana on se, ettei maakunnalla ole omaa verotusoikeutta, niin tällä mallilla voidaan silloin edetä.

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Vastaajien määrä: 1

- Ei ole

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

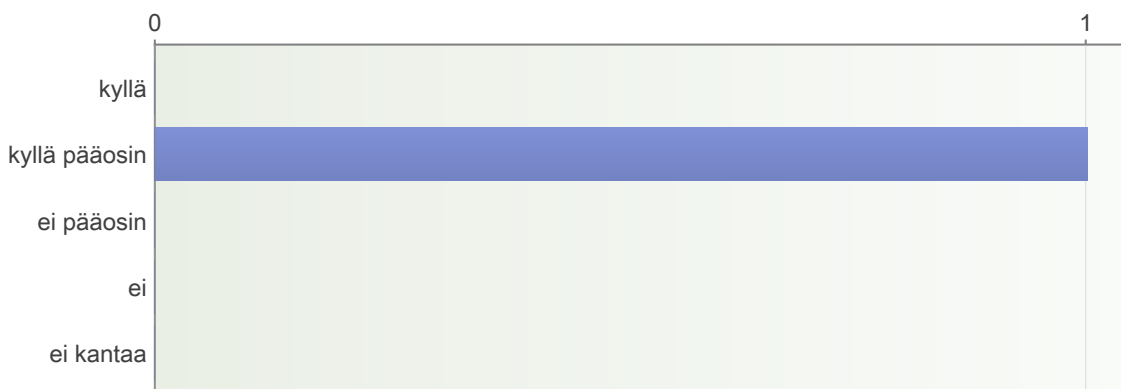

Avoimet vastaukset: ei

- Nyt esitetyssä muodossa pykälä ei turvaa palveluiden saavutettavuutta, vaan pikemmin luo uhkakuvia palveluiden erittäin laajaan ja jopa tarkoituksenmukaisettomaan keskittämiseen. Saavutettavuus on erittäin tärkeä asia ja se pitää määrittää mahdollisimman hyvin ja perustellusti lainsäädäntöön. Nyt niin ei ole tehty!

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

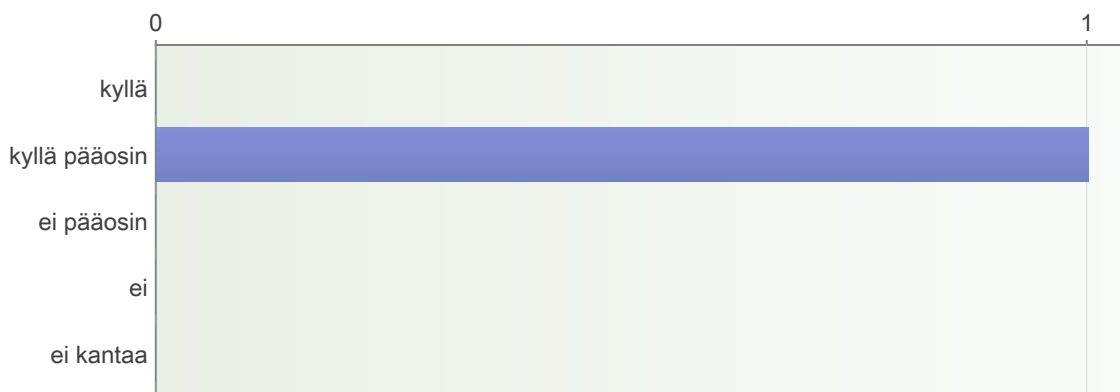

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Yli maakuntarajojen tehtävä sopimus voi parhaimmillaan turvata palveluiden hyvää integraatiota ja sopimuksen sitovuudella on silloin suuri merkitys. Kuntaliiton tavoin Hankasalmen kunta ei sen sijaan oikein näe hyväksi valtioneuvoston vahvaa toimivaltaa yhteistoimintasopimusten solmimista ohjaamassa – se taas rapauttaa maakuntien todellista itsehallintoa.

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

Vastaajien määrä: 1

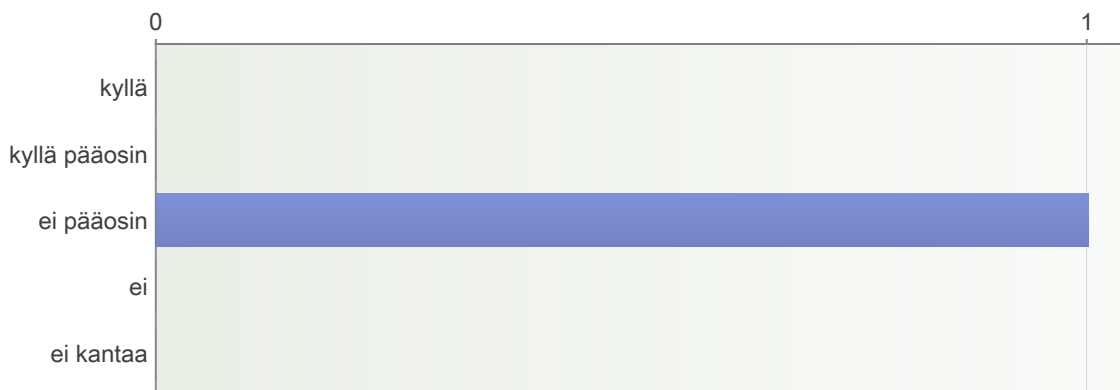

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Ensinnäkin on todettava, että jos palveluiden integraatio ei sosiaali- ja terveydenhoidon järjestämislain kautta oikeasti toteudu, niin koko uudistus tulee mitä todennäköisesti epäonnistumaan. Siksi nämä säännökset ovat erittäin tärkeitä. Asiakaslähtöisen integraation toteutumisen osalta valinnanvapaus, monituottajamalli, yhtiöittämisvelvoite yms. luovat kuitenkin sellaisen tilanteen, jota on taas mahdoton edes arvioida, kun valinnanvapauden lainsäädäntöä ei edes ole vielä saatavilla. Erittäin ison vaaran edellä mainitut seikat aiheuttavat asiakaslähtöisen integraation toteutumiselle.

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

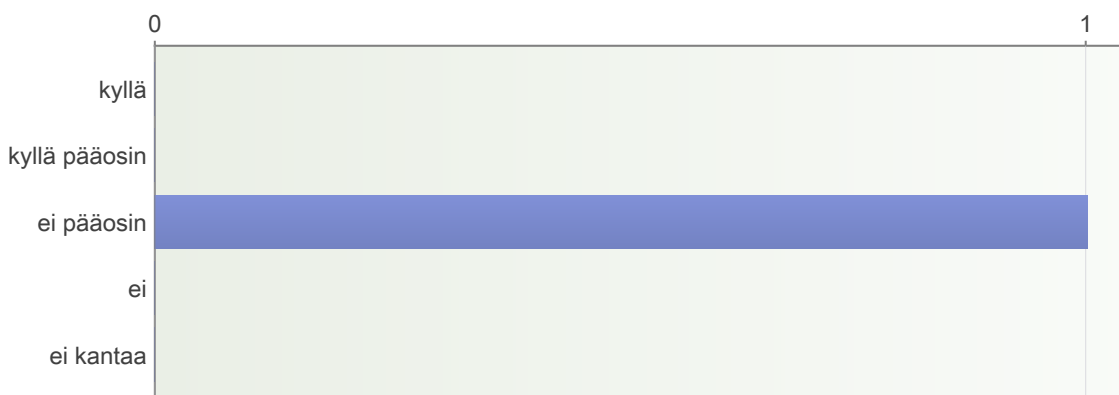

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Tavallaan on perusteltua se, että valtion vahvalla ohjauksella varmistetaan kustannusten kasvun hillintää. Maakunnan itsehallinnon näkökulmasta tämä on kuitenkin taas sitten hyvin arveluttavaa. Kunnan lausunnossa pohdittiin kuitenkin myös vaihtoehtoa ”Kyllä pääosin”, koska jossain määrin julkisen talouden säästöjä haettaessa on valtiolla oltava mahdollisuus puuttua maakuntien palvelurakenteen, investointien ja tiedonhallinnon ohjaamiseen, jotta niissä edetään mahdollisimman kokonaisvaltaisesti.

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Tämä lisää varmasti hallintoa ja byrokratiaa ja tuottaa päällekkäistä työtä. Se luo myös uhkakuvia koko uudistuksen onnistumiselle – tämän kaltaisesta julkisesta organisaatiomuodosta ei ole aiempaa kokemusta. Jossain määrin palveluiden yhteensovittamisen ja rahoituksen ohjauksen näkökulmasta järjestämisen ja tuottamisen erottaminen on perusteltua. Valinnanvapauden toteutumisen kannalta ehkä myös, mutta sitähan taas on tässä lausunnossa mahdoton arvioida, koska kyseistä lainsäädäntöä, joka keskeisesti liittyy tähänkin asiaan, ei maan hallitus katsonut aiheelliseksi saattaa saman aikaisesti lausunnolle muun lainsäädännön kanssa.

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitettun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Valinnanvapaus olisi varmasti toteutettavissa muullakin tavoin. Tästä yhtiöittämisvelvoitteesta seuraa nyt lukuisia ongelmia. Esimerkiksi vaikkapa julkisen vallan käytön, palveluiden aidon integraation tai sitten vaikkapa kriisitilanteiden/valmiusajan tilanteiden johtamisen kohdalla. Ja joka tapauksessa aikataulu palveluiden yhtiöittämiselle nyt esitettyssä muodossa on liian tiukka, jos siitä aiotaan pitää kiinni.

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Vastaajien määrä: 1

- Ei ole

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

Vastaajien määrä: 1

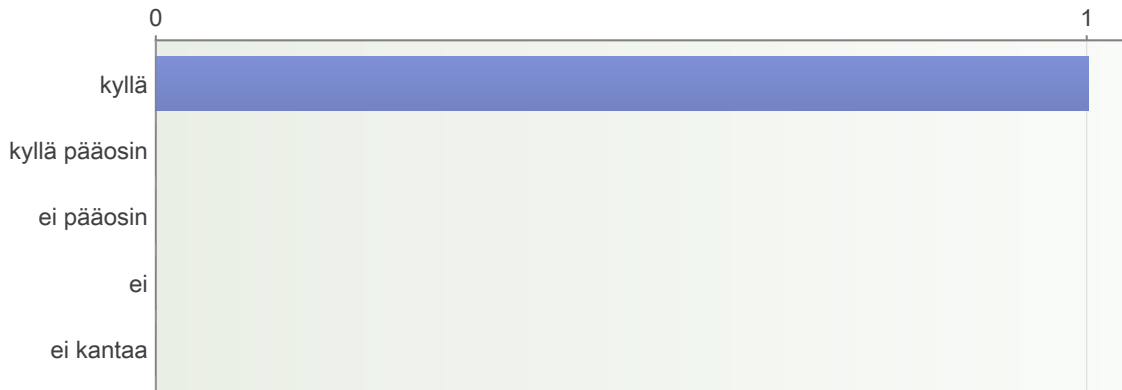
Avoimet vastaukset: kyllä

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väli aikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaantulon 2 luvussa. Onko väli aikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Tosin olennaista on se, että valmisteluun liittyvät kustannukset tulisi korvata kunnille täysimääräisesti, sillä kuntien ja kuntien rahoittamien maakuntaliittojen tai sairaanhoitopiirien kauttahan uudistusta nyt alueellisella tasolla tehdään ja valtio pyrkii siirtämään valmistelun siis kuntien rahoittamaksi ja se ei ole oikein eikä kohtuullista.

22. 20. Voimaantulon 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiassa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettyä henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

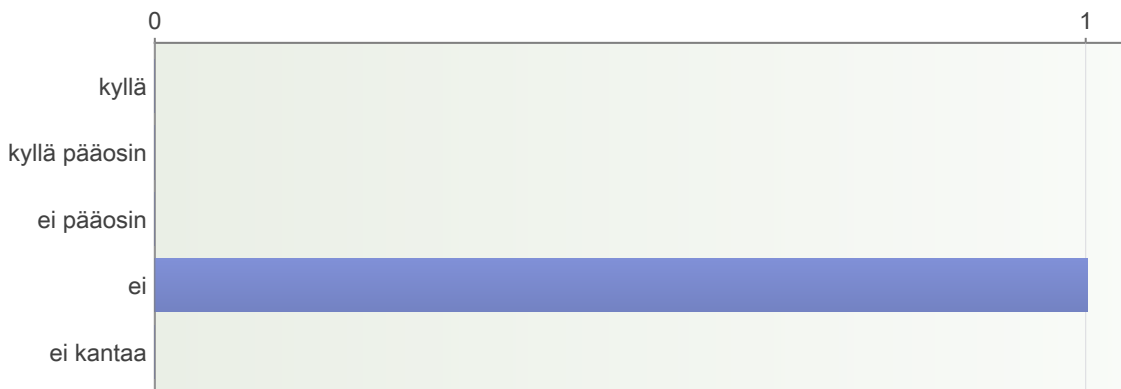
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- perustelut kohdassa 22

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

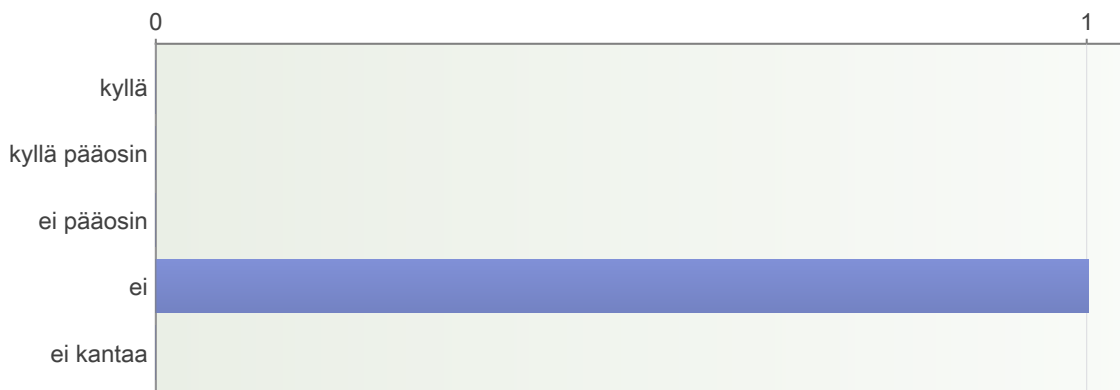
Vastaajien määrä: 1

- Esitetty omaisuusjärjestely ei ole missään mielessä hyväksyttävä! Ensinnäkin irtaimistosta tulee saada käypä korvaus. Ja toisekseen kuntien ei tule olla jatkossa kiinteistöjen vuokranantajia, vaan kiinteistöt tulee siirtää tasearvollaan maakuntien vastuulle.

Kiinteistöomaisuuden riskit tulee kohdentaa sille toimijalle, joka omilla toimillaan pystyy vaikuttamaan kiinteistöjen käyttötärpeeseen – siis maakunnille.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätkö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Vastaajien määrä: 1

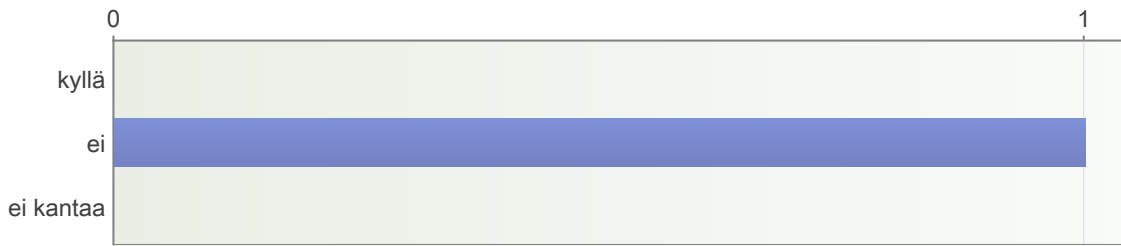

Avoimet vastaukset: ei

- Hankasalmen kunta on tässä lausunnossa tuonut vahvasti aiemmin esille sen, että tuleville maakunnille tulisi olla aito itsehallinto. Kuntien verotusoikeuden rajoittaminen olisi sitten vahvaa puuttumista kunnalliseen itsehallintoon, mitä Hankasalmi ei voi hyväksyä. Lisäksi kuntien verotusoikeuden rajoittaminen on esitetyssä muodossa ongelmallinen, koska verokaton säätäminen sisältää riskin kuntien nollariskisyyden menettämisestä rahoittajien näkökulmasta – ja siten kuntien rahoituskustannukset voisivat jatkossa kasvaa merkittävästi.

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- Siirtymäajan tulee olla huomattavasti pidempi, jotta mahdollinen kilpailu yksityisten yhtiöiden kanssa on aidosti mahdollista.

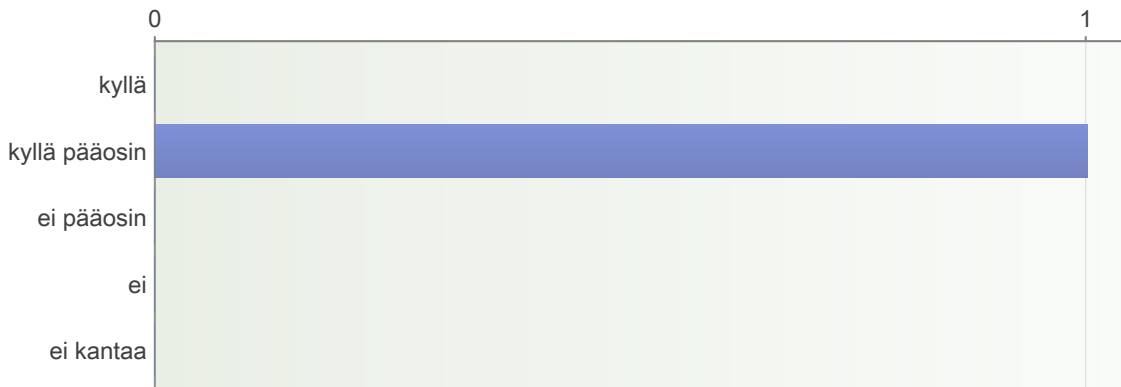
27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Vastaajien määrä: 1

- Ei ole aiempien avokysymyksiin annettujen kommenttien lisäksi.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

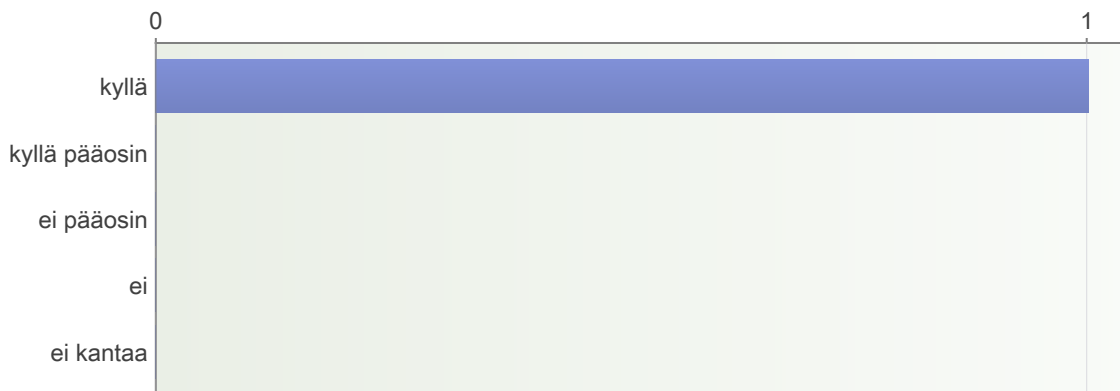

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Vastaamme näin, koska rahoituksen keskittäminen antaa mahdollisuuksia saavuttaa periaatteessa 3 miljardin euron säästötavoitteen. Toisaalta maakunnat ilman verotusoikeutta ovat osin menettäneet jo osan itsehallinnostaan valtiolle. Siksi vastaamme tähän kohtaan, ”kyllä pääosin”, koska se kieltämättä on ongelmallista. Hankasalmen kunta haluaa korostaa, että nyt valittavalla rahoitusmallilla tulee jatkaa sitten selkeä pitkä ajanjakso, jotta uudistus on hallittavissa, seurattavissa ja arvioitavissa taloudellisilla ja toiminnallisilla kriteereillä jatkossa. Ne julkisuudessa esitetyt puheenvuorot, jopa ministeritasolta, että uudistus aloitettaisiin valtionrahoitteisesti, mutta hyvin pian otettaisiin käyttöön maakuntaverot, ovat Hankasalmen kunnan näkökulmasta perusteettomia. Tässä vaiheessa on syytä tehdä ratkaisu uusien maakuntien rahoituksesta ja sitten edetä sen mallin pohjalta selkeä pitkä aikaväli.

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

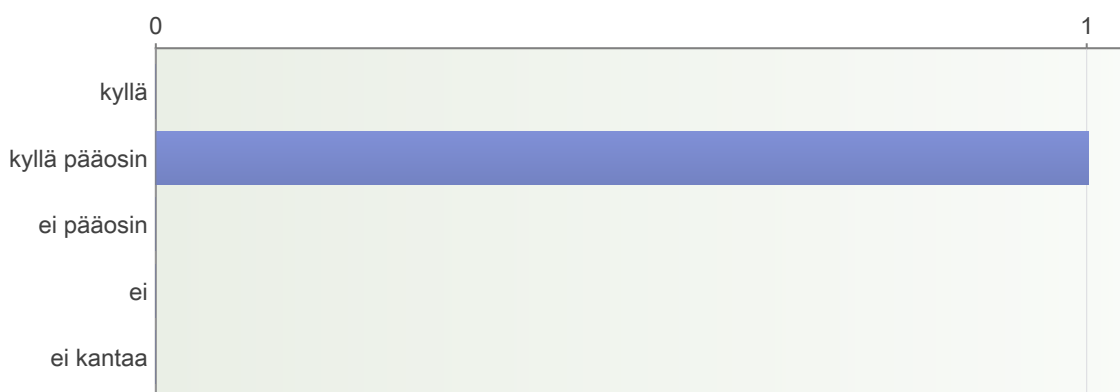
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Tosin se, että valinnanvapaus lainsäädäntö on vielä auki, tekee tähänkin vastaamisen hieman hankalaksi. Lisäksi on mainittava, että uuden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiskertoimen merkitys on niin pieni (9-11 euroa/asukas), että sillä ei kyllä käytännössä ole mitään ohjausvaikutusta.

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Vastaajien määrä: 1

- Ei ole

33. 31. Pidättekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

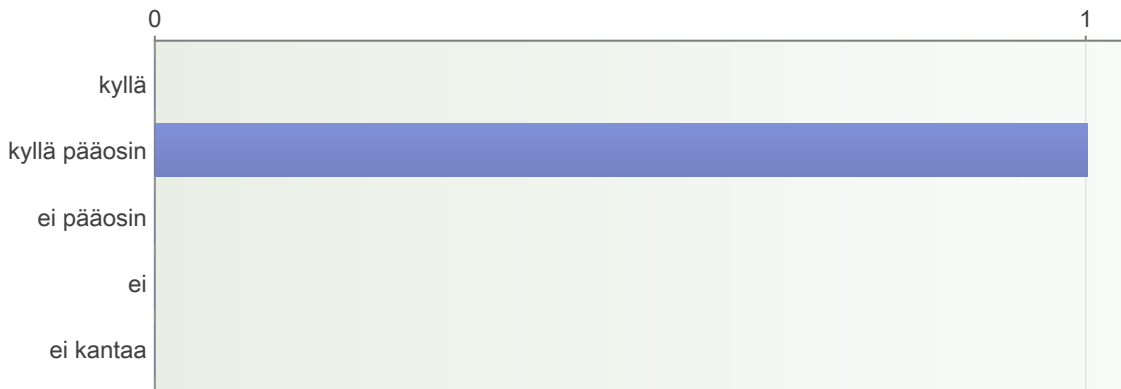
34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Vastaajien määrä: 1

- Ei ole

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

Vastaajien määrä: 1

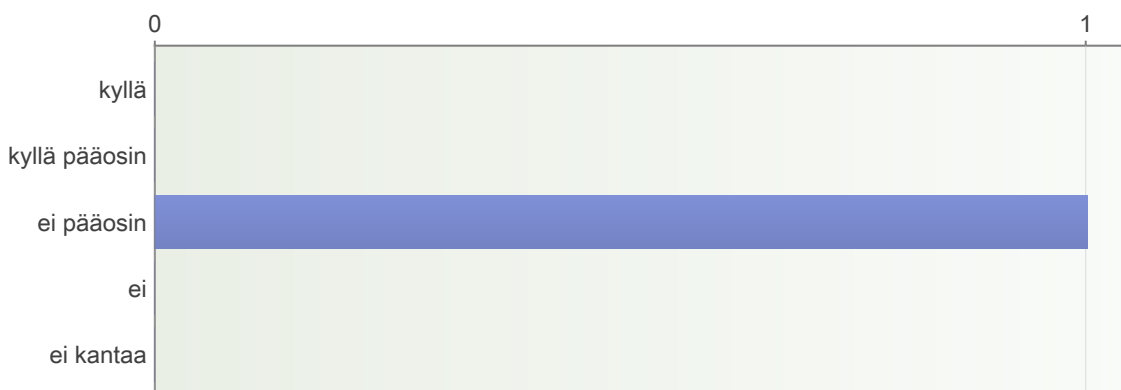

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Käytännössä nyt luotava uudistus kuitenkin vesittää juuri aikaan saadun valtionosuusjärjestelmäuudistuksen – ja nyt muotoutuva järjestelmä on sitten erittäin vaikeasti avautuva. Todennäköisesti edessä on taas kerran valtionosuusjärjestelmäuudistus ja kuntien talouden suunnittelu on erittäin hankalaa.

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Uusi kriteeri on hyvin monimutkainen ja tulkinnanvarainen ja kun sillä on vielä sangen vähäinen merkitys rahoituksen kokonaismäärään, niin onko se tällaisenaan tarpeellinen. Kuntien toiminta on ollut ja tulee jatkossakin olemaan hyvinvointia edistävää. Jo Kuntalaki ohjaa siihen ja Hankasalmen kunnan visio on olla Hyvän arjen Hankasalmi. Keinotekoiset kriteerit, joiden rahoitusvaikutus on mitätön – ne eivät sen sijaan hyvinvointia käytännössä lisää.

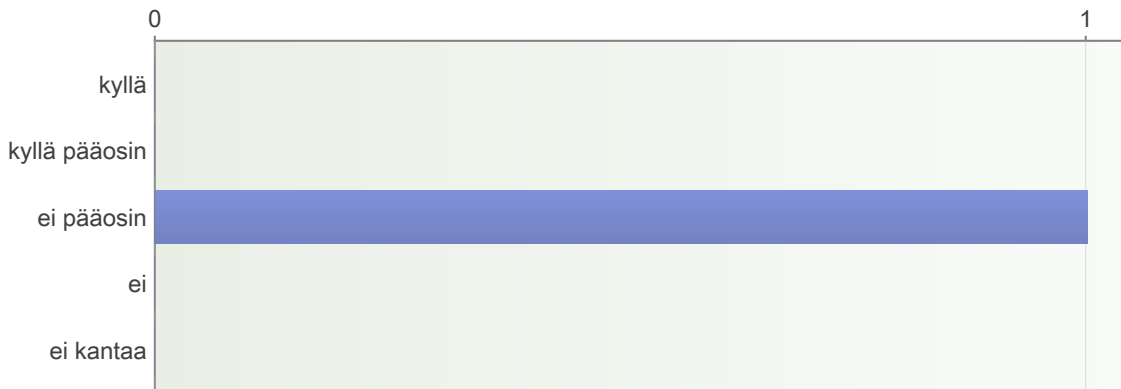
37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Vastaajien määrä: 1

- Ei ole aiempia kommentteja enempää.

38. 36. Pidätekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Kunnilta lähtevä tasasuuruinen osuus on sinällään hyväksyttävä ajatus. Riittävästi ei kuitenkaan ole vielä tietoa lausunnon antamiseksi tästä asiasta. Ja verojärjestelmän muutokseen liittyvä kuntien verokatto ei ole jo aiemmin lausunrossamme esittämien syiden vuoksi missään nimessä hyväksyttävä ratkaisu ja se liittyy myös lausuntokohtaan mielestämme.

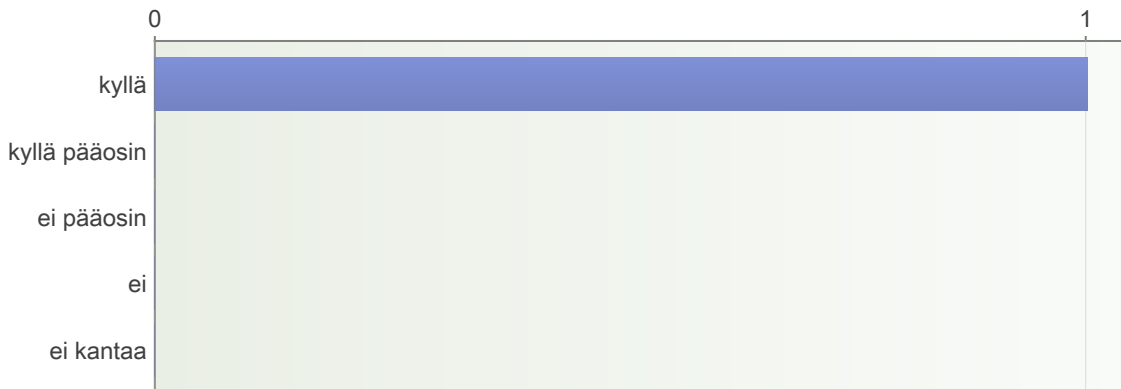
39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Vastaajien määrä: 1

- Ei ole

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

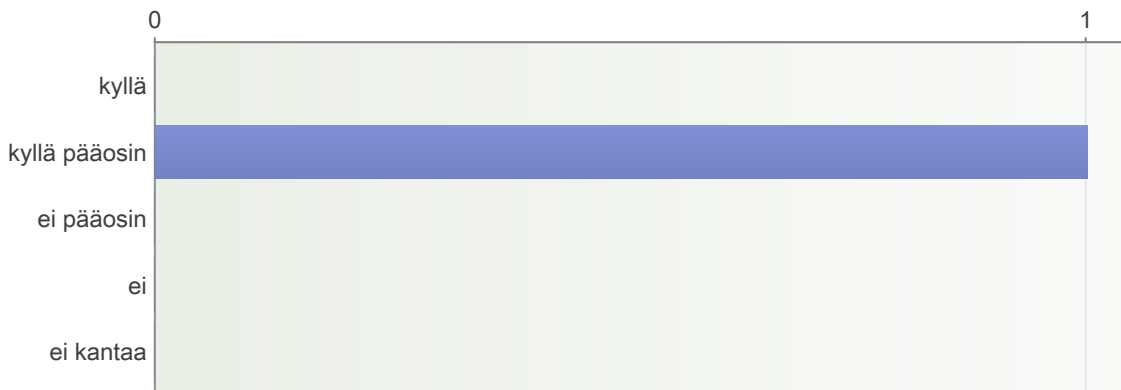
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Kunnallisen eläkejärjestelmän tasavertaisuus yksityiseen nähden tulee turvata erillisellä siirtymämaksulla. Lakiin tulee kirjata VARHE-maksujen käsittely ja kustannustenjako siirtymäsopimukseen – maksaja ja hyötyjä eivät saa olla eri organisaatioissa.

42. 40. Vapamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Vastaajien määrä: 1

- Ei ole

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Se riippuu hyvin paljon siitä, kuinka uudistus onnistuu. Mikäli uudistuksella ei saavuteta haettuja kustannussäästöjä, niin silloin säästöjä on haettava muualta julkisella sektorilla ja silloin kuntien mahdollisuudet taata laadukkaat opetus- ja vapaa-ajanpalvelut varmasti vaarantuvat.

Tässä vaiheessa uudistus on niin pahasti kesken ja esimerkiksi valinnanvapauslainsäädäntö auki, että kovin syvällistä lausuntoa on lähes mahdoton antaa.

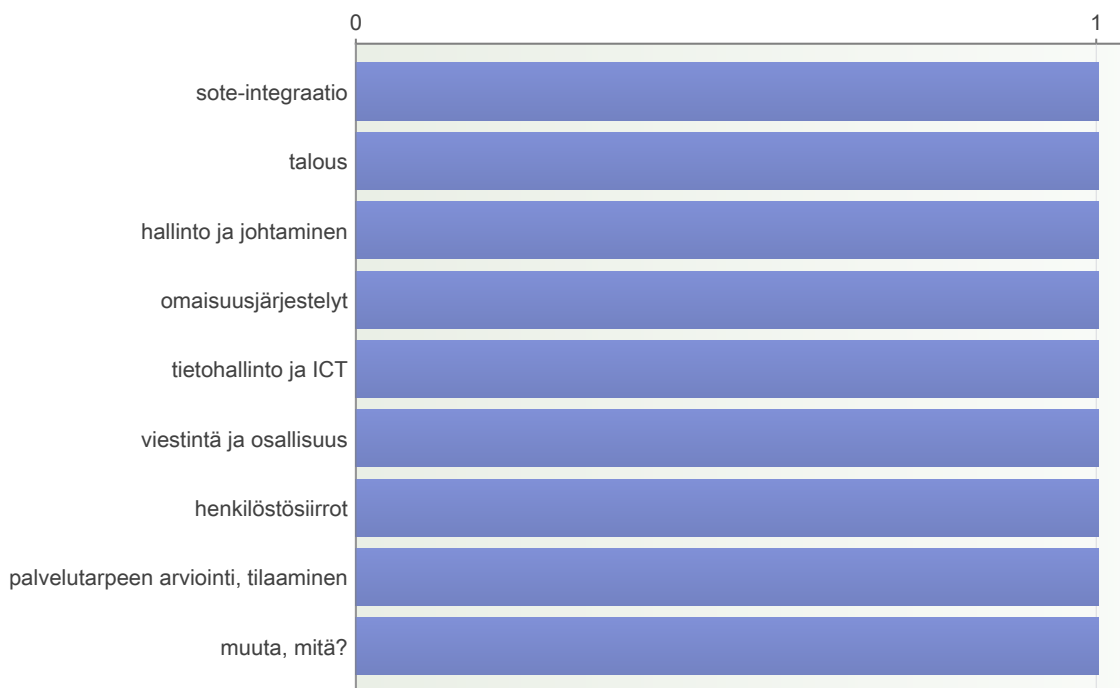
44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Vastaajien määrä: 1

- Kyllä on

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: muuta, mitä?

- Käytännössä kaikkiin lueteltuihin – valtion on ennen kaikkea turvattava riittävät taloudelliset resurssit uudistuksen toteuttamiseen.

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Käytännössä ne ovat tulleet aiemmissä avoimissa vastauksissa.

Ehkä on vielä alleviivattava sitä, että kuka jatkossa ottaa vastuun valmiusajan tilanteen johtamisesta. Kunta tai kaupunki se ei oikein jatkossa nyt esitetyllä mallilla voi olla, mutta miten maakunta pystyy alueellista kriisitilannetta johtamaan?

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Vastaajien määrä: 1

- On hämmentävää, että tällainen kysymys on edes laitettu tällaiseen lausuntoon. Lainsäädäntötyö sinällään ja lain valmistelu ei ole lausunnonantajien tehtäväkenttää.